

Budapestre vonatkozó ujságcikk

Osztályozás

72

Szerző:

Cím: *Az építkezés akadályai*

Hely

Idő

"1921"

Forrás:

Az Ujság

Személy

Helyszám

Bp.

(Hely)

1921. 7. 14

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Közp. nyomt. XX. cs. 23. sz.

Székesfehérvári hazinyomda 1920

Az építkezés akadályai.

Az építkezési akció megindításának nehézségeiről megkérdeztük a Magyar Tégla- és Agyarugyárosok Országos Egyesületét, a hol a következő információkat kaptuk:

A budapesti téglagyárak a múlt héten 2200 koronáról 1200 koronára szállították le a téglát, abban a reményben, hogy ezáltal az építkezési tevékenységnek erős lökést adnak. Tisztában vagyunk azonban azzal, hogy egy erős, egészséges építkezési mozgalom csakis a további, jelentékeny árcsökkenéssel lenne elérhető; ennek jelenleg két főakadálya van: a munkabérek, főleg pedig a szénárak mai magassága. Ebből a két főfaktorból tevődik ugyanis össze minden építőanyag előállítási költsége. A munkabérek leszállítására — egyelőre az élelmiszerek árának további jelentékenyebb súlyosodásig — nem gondolunk; egyébként is, ezek a termelési költségeknek kisebb részét képezik. A nagyobb rész a téglagyártásnál, a mész- és cementszárításnál, a szénköltségekre esik. A míg a téglaiiparban a békeviszonyok között a termelési költségeknek mintegy 20%-át tette ki a szén ára, addig ma legalább 50%-át, sok gyárnál még ennél is nagyobb %-ot tesz ki az égetéshez szükséges szén költsége.

Az a szilárd meggyőződésünk, hogy a szénárakat feltétlenül lehet redukálni. Ismeretes, hogy a szénbányák munkásaiknak olcsó árakon természetbeni ellátást nyújtanak, a mely ellátás a munkabéreknek igen jelentékeny részét teszi ki. A telen még minden bányamunkásra a bányák műszakonként körülbelül 80 koronát fizettek rá az élelmiszernél. Az élelmiszerek árának, különösen pedig a zsirnak, a husnak, a hüvelyeseknek árcsökkenése által ez a napi ráfizetés sokkal keve-

sebbet (műszakonként talán csak 40—50 koronát) tesz ki, midtál a széntermelés költségei okvetlenül kisebbedtek.

Az is tudott dolog, hogy a széntermeléshez feltétlenül szükséges bányafa, a korona értékének javulása folytán, ma felébe sem kerül, mint 4—5 hónappal ezelőtt. Eppen úgy a bányüzemnél szükséges műszaki anyagok árai is igen jelentékenyen csökkentek. A szénbányák árkalkulációjánál rendkívül fontos szerepet játszanak azok az amortizációs költségek, a melyeket a kormány a szénbányák új befektetésein, főleg a munkásházák építkezésének 1—3 éven belül a fogyasztókon való behajtására engedélyezett. Ezek a beruházások, főleg a munkásházák építése, hasznos befektetések és nem birjuk belátni annak a jogosultságát, hogy ezen költségek 95%-a egy év alatt a fogyasztók által a bányáknak megtérítették. Ha az illetékes tényezők, a kik a szénárak megállapítására befolyást gyakorolnak, egy a mai viszonyokhoz mért kvótát állapítanak meg a bányák beruházásainak leírására, úgy ez a leszállítás-kapcsolatban az élelmiszerek, faanyagok stb. árcsökkenésével a szénárak olyan redukcióját tenni lehetővé, a mely mellett minden egyéb ipari cikk, főleg pedig az építőipari anyagok ára jelentékenyen csökkenthető volna.

Megfontolás tárgyává lehetne továbbá tenni, hogy a szénbizottság fenntartása aktuális-e még ma, a mikor minden cikkben a szabadforgalom felé törekszünk.

Összefoglalva a mondottakat, nekünk az a meggyőződésünk, hogy csak a szén árának (különösen pedig az ipari szén árának) leszállítása teszi az építkezési anyagok további árredukcióját és ezzel az építkezések szélesebb körben való megindítását lehetővé!